

**ΠΡΕΣΒΕΙΑ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ
ΒΕΛΙΓΡΑΔΙ**

Γραφείο Οικονομικών & Εμπορικών Υποθέσεων

Strahinjica Bana 76, 11000 Belgrade

Τηλ.: +381 11 322-23-38, +381 11 323-15-77

Fax: +381 11 324-92-15

[e-mail:ecocom-belgrade@mfa.gr](mailto:ecocom-belgrade@mfa.gr)

***Δελτίο οικονομικών - επιχειρηματικών εξελίξεων
Οκτώβριος 2018***

- ***Η Σερβία κατέλαβε την 48η θέση στη λίστα Doing Business***

Στο τελευταίο Doing Business της Παγκόσμιας Τράπεζας το 2019, η Σερβία κατατάσσεται στην 48η θέση μεταξύ 190 χωρών σχετικά με την ευκολία της επιχειρηματικής δραστηριότητας, χάνοντας πέντε θέσεις σε σχέση με το προηγούμενο έτος - ανακοινώθηκε στο 3ο ετήσιο συνέδριο "Doing Business 2019 – Ψηφιακός μετασχηματισμός και ενίσχυσης της ανταγωνιστικότητας της Σερβίας". Στο πλαίσιο της εκδήλωσης που διοργάνωσε η NALED (National Alliance for Local Economic Development) η Παγκόσμια Τράπεζα και η βρετανική πρεσβεία, εκτιμήθηκε ότι η Σερβία ενεργοποιήθηκε προς την κατεύθυνση των μεταρρυθμίσεων σε ορισμένους τομείς, αλλά οι μεταρρυθμίσεις δεν πραγματοποιήθηκαν εγκαίρως για να αναγνωριστούν από την Παγκόσμια Τράπεζα.. Ωστόσο, υπάρχουν αρκετές μεταρρυθμίσεις που παρέμειναν εκκρεμείς, γεγονός που επέτρεψε σε πιο άλλες χώρες να περάσουν μπροστά στην τελική κατάταξη. Ορισμένες από τις σημαντικές αλλά "καθυστερημένες" μεταρρυθμίσεις περιλαμβάνουν την κατάργηση των σφραγίδων για τις επιχειρήσεις, την απλοποιημένη διαδικασία για την παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας, νέες λύσεις για την προστασία των μειοψηφικών επενδυτών καθώς και την εισαγωγή ηλεκτρονικής αίτησης για φόρο ακίνητης περιουσίας και του φόρου μεταβίβασης απόλυτων δικαιωμάτων. Οι επιχειρήσεις αναμένουν από την κυβέρνηση της Σερβίας να ρυθμίσει τις παρα-φορολογικές επιβαρύνσεις όπως το τέλος προστασίας του περιβάλλοντος ή το τέλος σήμανσης, το οποίο εξακολουθεί να επιβάλλει υποχρέωση 12 ετήσιων πληρωμών, να βελτιώσει τη διαδικασία επιβολής και ασφάλειας, να συντομεύσει και να μειώσει το κόστος να διασφαλίσει ότι οι δημόσιες επιχειρήσεις μπορούν να είναι πιο αποτελεσματικές όσον αφορά την έκδοση των προϋποθέσεων εγκατάστασης για τις κατασκευαστικές εταιρείες.

- ***Η σερβική κυβέρνηση και η τουρκική κατασκευαστική εταιρεία Ταşyari υπέγραψαν στις 29 Οκτωβρίου σύμβαση ύψους 27 εκατομμυρίων δολαρίων για την ανακατασκευή ενός δρόμου που συνδέει δύο νότιες πόλεις στο βαλκανικό κράτος.*** Η σύμβαση για την ανακατασκευή του δρόμου Novi Pazar-Tutin υπογράφηκε από τον πρόεδρο του εκτελεστικού συμβουλίου της Ταşyari, Emrullah Turanlı και την υπουργό κατασκευών, μεταφορών και υποδομής της Σερβίας κα Μιχαΐλοβιτς. Το Novi Pazar είναι η μεγαλύτερη πόλη στην περιοχή Sandzak της Σερβίας. Η Τουρκία αποδίδει μεγάλη σημασία στην περιοχή Sandzak καθώς διαδραματίζει ρόλο στη γεφύρωση των σχέσεων μεταξύ των δύο εθνών και διατηρεί τους ισχυρότερους πολιτιστικούς δεσμούς. Ο δρόμος προς το Τούτιν έχει μήκος περίπου 22,5 χιλιόμετρα (14 μίλια) και εξυπηρετεί περισσότερους από 150.000 ανθρώπους. Το Τούτιν είναι επίσης ο πρώτος δήμος στη Σερβία που έχει ανανεώσιμη αιολική ενέργεια. Η κα Μιχαΐλοβιτς δήλωσε ότι το 80% του έργου χρηματοδοτείται από Τουρκικό δάνειο και το υπόλοιπο 20% από τον προϋπολογισμό της Σερβίας. "Η σύμβαση που υπογράψαμε σήμερα περιλαμβάνει την ανάπτυξη ενός προκαταρκτικού έργου, την ανάπτυξη ενός λεπτομερούς σχεδίου ρύθμισης και την εκτέλεση έργων", ανέφερε ο Μιχαΐλοβιτς. Ο αντιπρόεδρος της Σερβίας Ρασίμ Λιάιτς και ο Πρέσβης της Τουρκίας στο Βελιγράδι Τάνγκου Μπιλγκιτς ήταν επίσης παρόντες στην τελετή υπογραφής. Ο Μπιλγκιτς δήλωσε ότι η τουρκική Υπηρεσία Συνεργασίας και Συντονισμού έχει μέχρι στιγμής επενδύσει περίπου 20 εκατομμύρια δολάρια στην περιοχή Sandzak και ότι υπάρχουν ακόμη πολλά έργα ανασυγκρότησης.
- ***Η Σερβική Επιτροπή για Προστασία του ανταγωνισμού έχει δώσει το πράσινο φως στην Zijin της Κίνας να αναλάβει το μεταλλείο RTB Bor***
Η Zijin πρότεινε να αγοράσει ποσοστό 63% στο RTB Bor, και υποχρέωση κάλυψης του χρέος της εταιρείας ύψους USD200 εκατομμυρίων και τη διατήρηση 5.000 θέσεων εργασίας. Η σερβική κυβέρνηση υπέγραψε σύμβαση στρατηγικής εταιρικής σχέσης με τους Κινέζους για την εξαγορά του RTB Bor στις 17 Σεπτεμβρίου, κατά τη διάρκεια επίσκεψης στην Κίνα σερβικής

αντιπροσωπείας. Η εταιρεία έχει μέχρι το τέλος του έτους θα πληρώσει 100 εκατομμύρια δολάρια ΗΠΑ, ενώ έχει αποδεχθεί να εκταμιεύσει USD350 εκατ., μέρος του οποίου θα χρησιμοποιηθεί για την κάλυψη του χρέους της εταιρείας.

- **Η Telekom Srbija ενδιαφέρεται να αγοράσει την Telekom Αλβανία, ενώ η αλβανική κυβέρνηση** δήλωσε ότι αντιτίθεται στη εξαγορά αυτή. Ο Πρωθυπουργός Edi Rama στις 9 Οκτωβρίου δήλωσε ότι η **Telekom Srbija** δεν ήταν η "προτιμώμενη επιλογή" του γραφείου του για την πώληση της Telecom Αλβανία.
- **Η πρωθυπουργός της Σερβίας κ. Άννα Μπέρναμπιτς δήλωσε στην Έβδομη Σύνοδο Κορυφής των 100 Επιχειρήσεων των ηγετών των χωρών της Νοτιοανατολικής Ευρώπης στο Βελιγράδι,** ότι η τέταρτη βιομηχανική επανάσταση είναι μια τεράστια ευκαιρία για τη Σερβία και άλλες χώρες της περιοχής για να καλύψουν τη διαφορά με τον ανεπτυγμένο κόσμο. Τόνισε ότι η Σερβία είναι σε πολύ καλό δρόμο καθώς η αύξηση του ακαθάριστου εγχώριου προϊόντος ήταν 4,9% κατά το πρώτο εξάμηνο του έτους, καθιστώντας την μια από τις ταχύτερα αναπτυσσόμενες οικονομίες στην Ευρώπη.
- **Σε συνάντηση μεταξύ της πρωθυπουργού κα Μπερναμπιτς και του James Roaf, επικεφαλής του διεθνούς νομισματικού ταμείου IMF αποστολή,** στις 3 Οκτωβρίου στο Βελιγράδι, ειπώθηκε ότι οι διαρθρωτικές μεταρρυθμίσεις θα αποτελέσουν προτεραιότητα για τη Σερβία το προσεχές έτος. Στη συνάντηση, στην οποία συμμετείχε και ο υπουργός Οικονομικών Sinisa Mali συζητήθηκαν τα μακροοικονομικά επιτεύγματα της Σερβίας.
- **Τριήμερο Διεθνές Φόρουμ για τις «Έξυπνες Πόλεις» διεξήχθη στις 19-21 Οκτωβρίου, στο Βελιγράδι.** Το εν λόγω Διεθνές Φόρουμ διοργανώνεται από το Ίδρυμα Friedrich Naumann και την εκπαιδευτική πρωτοβουλία «Smart Cities». Το Φόρουμ περιελάμβανε διαδραστικά προγράμματα συγκέντρωσε περίπου 2.000 επισκέπτες και πάνω από 80 κορυφαίους παράγοντες στον τομέα της αστικής ανάπτυξης, της τεχνολογίας, της ακαδημαϊκής κοινότητας

και επιχειρηματιών. Το Δήμο Τρικκαίων εκπροσώπησε ο Δήμαρχος κ. Δημήτρης Παπαστεργίου, συνοδευόμενος από τον επιχειρηματία κ. Αθανάσιο Ντιντή ο οποίος κατασκευάζει φωτοβολταϊκά «δέντρα». Η παρουσίαση της πόλεως των Τρικάλων έτυχε εξαιρετικής αποδοχής από τους παρευρισκομένους καθώς τόσο μετά το πέρας της παρουσιάσεως αλλά και κατά τη διάρκεια εκδηλώσεως networking το απόγευμα της ίδια ημέρας, ο Δήμαρχος κ. Παπαστεργίου και ο κ. Ντιντής έγιναν αποδέκτες πολυάριθμων προτάσεων συνεργασίας. Σημειώνουμε ότι την πρώτη ημέρα του Φόρουμ, παρουσιάστηκαν, πλην των Τρικάλων, επιτυχημένα παραδείγματα «έξυπνων πόλεων» όπως : Βιέννη, Πράγα, Βερολίνο, Τελ Αβίβ, Γιοχάνεσμπουργκ, Πόλη του Μεξικού, Λονδίνο, Λιουμπλιάνα και Ζάγκρεμπ, καθώς και πόλεις και δήμους της Σερβίας.

- **Διήμερο Διεθνές Οικονομικό Συμπόσιο το οποίο διοργάνωσε ο κ. Συμεών Τσομώκος, πραγματοποιήθηκε στο Βελιγράδι.** Την συζήτηση συντόνισε ο κ. Milan Parinodic , Δικηγόρος και πρώην Υπουργός Οικονομικών Σχέσεων (2004-2007) ενώ συμμετείχαν οι: κ. Sem Fabrizi, Επικεφαλής της Αντιπροσωπείας της ΕΕ στη Σερβία, κ. Valentin Inzko, Ύπατος Εκπρόσωπος για τη Βοσνία-Ερζεγοβίνη, η πρώην Επίτροπος κα Άννα Διαμαντοπούλου και νυν Πρόεδρος του ΔΙΚΤΥΟΥ, ο κ. Goran Svilanovic, Γενικός Γραμματέας του Περιφερειακού Συμβουλίου Συνεργασίας, ο κ. Vuk Jeremic, πρώην Υπουργός Εξωτερικών (2007-2012) και Πρόεδρος του Λαϊκού Κόμματος, και ο κ. Marek Dabrowski, Επισκέπτης Ερευνητής στο Ινστιτούτο Bruegel. Η συζήτηση είχε ιδιαίτερο ενδιαφέρον καθώς οι ομιλητές επικεντρώθηκαν στην ελλιπή ενημέρωση που έχουν οι πολίτες των Δυτικών Βαλκανίων για τις πρωτοβουλίες της ΕΕ, τον ανταγωνισμό Ρωσίας με την ΕΕ στα Δ. Βαλκάνια, καθώς και τη διείσδυση της Κίνας στην περιοχή. Επισημάνθηκε η ανάγκη ενεργότερης συνεργασίας των Κυβερνήσεων με τους εκπροσώπους της ΕΕ κυρίως σε ό,τι αφορά την προβολή των δράσεων της ΕΕ στις χώρες των Δ. Βαλκανίων.

- **Το Ίδρυμα Energyract μαζί με το Υπουργείο Εξωτερικών, το Υπουργείο Μεταλλείων και Ενέργειας της Σερβίας και τη Σχολή Μελετών Ασφάλειας του Πανεπιστημίου του Βελιγραδίου, συνδιοργάνωσαν διάσκεψη για την ενεργειακή ασφάλεια στο Βελιγράδι στις 26 & 27 Οκτωβρίου 2018.** Στο συνέδριο συμμετείχαν οι: Ίβιτσα Ντάτσιτς, Πρώτος Αναπληρωτής Πρωθυπουργός και Υπουργός Εξωτερικών της Δημοκρατίας της Σερβίας, ο Αλεξάνταρ Άντιτς, Υπουργός Μεταλλείων και Ενέργειας της Δημοκρατίας της Σερβίας, ο Ιγκόρ Κρντανάκ, Υπουργός Εξωτερικών της Βοσνίας και Ερζεγοβίνης, ο Γιώργος Σταθάκης, Υπουργός Περιβάλλοντος και Ενέργειας Ελλάδας, ο Γενικός Γραμματέας Διεθνών Οικονομικών Σχέσεων του ΥΠΕΕ Ιωάννης Μπράχος, ο Μπαρσάμαν Πουν, Υπουργός Ενέργειας, Υδατικών Πόρων και Άρδευσης του Νεπάλ, Péter Szijjártó, Υπουργός Εξωτερικών και Εμπορίου της Ουγγαρίας.
- **Η Παγκόσμια Τράπεζα (WB) εκτιμά ότι η οικονομική ανάπτυξη στη Σερβία θα φθάσει το 3,5% το 2018 και περίπου το 4% το 2020,** σύμφωνα με έκθεση της η οποία φέρει τον τίτλο Higher but Fragile Growth, που δημοσιεύθηκε στις 4 Οκτωβρίου. Χάρη στην ταχύτερη ανάπτυξη, το ποσοστό ανεργίας μειώθηκε σε 12,5 τοις εκατό του πληθυσμού σε ηλικία εργασίας από το δεύτερο τρίμηνο του 2018, το οποίο είναι 2,9% λιγότερο από ό, τι κατά το πρώτο τρίμηνο, όπως φάνηκε στην παρουσίαση της έκθεσης της Παγκόσμιας Τράπεζας στο Βελιγράδι. Η Παγκόσμια Τράπεζα έχει εκτιμήσει ότι η προβλεπόμενη αύξηση της οικονομίας της Σερβίας κατά 4% το 2020 εξαρτάται από τη δυναμική των διαρθρωτικών μεταρρυθμίσεων και την πρόοδο των ενταξιακών διαπραγματεύσεων.
- **Ο Πρόεδρος της Σερβίας κ. Αλεξάνταρ Βούτσιτς ανακοίνωσε στις 11 Οκτωβρίου ότι τουρκική εταιρεία θα ανοίξει εργοστάσιο στο Kraljevo σε δέκα ημέρες.** Είπε στους δημοσιογράφους ότι έρχονται καλύτερες μέρες για την πόλη καθώς η τουρκική εταιρεία θα απασχολεί 2.500 άτομα. Ο Βούτσιτς δεν είπε ποια εταιρεία είναι αυτή, αλλά, κρίνοντας από προηγούμενες ανακοινώσεις, μάλλον πρόκειται για την εταιρεία TAI Group, η οποία αγόρασε

και την Εταιρεία Αυτοκινητοδρόμου για € 260 εκατομμύρια. Η εκτιμώμενη επένδυση των Τούρκων στο *Kraljevo* εταιρεία είναι πάνω από 35 εκατομμύρια ευρώ.

- ***Οι ιδιωτικές επιχειρήσεις, συμπεριλαμβανομένων των εταιρειών ενεργειακών υπηρεσιών (ESCO) και των δήμων θα επωφεληθούν από την ευρύτερη πρόσβαση στη χρηματοδότηση χάρη στο δάνειο ύψους 15 εκατ. Ευρώ που παρέχει η ΕΤΑΑ στη Banca Intesa, τη μεγαλύτερη τράπεζα στη Σερβία.*** Το δάνειο θα χορηγείται για επενδύσεις ενεργειακής απόδοσης. Οι επιχειρήσεις και οι δήμοι θα είναι σε θέση να λάβουν δάνεια από την Banca Intesa ειδικά για πράσινες τεχνολογικές λύσεις όπως αναβαθμίσεις φωτισμού, νέο εξοπλισμό παραγωγής, μόνωση κτιρίων, ηλιακούς φωτοβολταϊκούς συλλέκτες και λέβητες βιομάζας. Το δάνειο επεκτείνεται στο πλαίσιο της δεύτερης φάσης της χρηματοδοτικής διευκόλυνσης για τη χρηματοδότηση της αειφόρου ενέργειας (WeBSEFF II) των Δυτικών Βαλκανίων, ένα πρόγραμμα που παρέχει πιστώσεις σε τράπεζες-εταίρους στα Δυτικά Βαλκάνια για επιχορηγήσεις σε επιχειρήσεις και δήμους που επιθυμούν να επενδύσουν σε ενεργειακή απόδοση και μικρές -μεταξύ έργων ανανεώσιμης ενέργειας. Το WeBSEFF II συμπληρώνεται από την υποστήριξη της προετοιμασίας έργων και των επενδυτικών κινήτρων που χρηματοδοτείται από την Ευρωπαϊκή Ένωση (ΕΕ) μέσω του επενδυτικού πλαισίου για τα Δυτικά Βαλκάνια. Το πρόγραμμα σχεδιάστηκε και υλοποιήθηκε σε στενή συνεργασία με τη Γραμματεία της Ενεργειακής Κοινότητας. Η ΕΤΑΑ είναι κύριος θεσμικός επενδυτής στη Σερβία. Η Τράπεζα έχει επενδύσει 4,7 δισ. Ευρώ σε περίπου 200 έργα στη χώρα μέχρι σήμερα. Μόνο το 2017 η Τράπεζα παρείχε περισσότερα από 380 εκατομμύρια ευρώ σε περισσότερα από 20 έργα σε διάφορους τομείς της σερβικής οικονομίας. Το πιστωτικό όριο αποτελεί μέρος της προσέγγισης της μετάβασης από την Πράσινη Οικονομία της ΕΤΑΑ. Από το 2006, η ΕΤΑΑ έχει δεσμεύσει πάνω από 26 δισ. Ευρώ για έργα που στηρίζουν τη μετάβαση από τις 38 οικονομίες όπου επενδύει επί του παρόντος σε μια πιο πράσινη οικονομία.

- **Η Lidl της Γερμανίας ανοίγει 16 καταστήματα σε 12 σερβικές πόλεις εκ των οποίων πέντε στο Βελιγράδι.**
- **Η Υπουργός Κατασκευών και Υποδομών κα Μιχαΐλοβιτς σε συνάντησή της με τον Αναπληρωτή Γενικό Διευθυντή των Ρωσικών Σιδηροδρόμων Aleksandar Misharin, συζήτησαν νέα έργα υποδομής στον Σερβικό Σιδηρόδρομο, αξίας περίπου 500 εκατομμυρίων δολαρίων.**
Η Μιχαΐλοβιτς είπε στους δημοσιογράφους μετά τη συνάντηση ότι η Σερβία είχε ήδη χρησιμοποιήσει σχεδόν ολόκληρο το ρωσικό δάνειο, εξηγώντας ότι τα χρήματα αυτά επενδύθηκαν στον εκσυγχρονισμό των τμημάτων του σιδηροδρομικού διαδρόμου 10 και του δικηγορικού συλλόγου. Δήλωσε ότι εκτελούνται επί του παρόντος εργασίες στο τμήμα Stara Pazovana-Noví Sad, το οποίο αποτελεί τμήμα της ταχείας πορείας του Βελιγραδίου-Βουδαπέστης.
- **Η βιομηχανική παραγωγή στη Δημοκρατία της Σερβίας το Σεπτέμβριο του 2018 αυξήθηκε κατά 3,5%** σε σχέση με το μέσο όρο του 2017 και την περίοδο Ιανουαρίου - Σεπτεμβρίου 2018, σε σύγκριση με την αντίστοιχη περίοδο του 2017, που αυξήθηκε κατά 2,3%. Η παραγωγή σημείωσε αύξηση 7,9% το Σεπτέμβριο του 2018 σε σχέση με το μέσο όρο του 2017 και την περίοδο Ιανουαρίου - Σεπτεμβρίου 2018, σε σύγκριση με την ίδια περίοδο του 2017, σημειώθηκε αύξηση κατά 2,7%.
- **Η Ιταλία είναι ένας από τους κορυφαίους επενδυτές στη Σερβία με αξία των ιταλικών επενδύσεων ύψους άνω των 800 εκατομμυρίων ευρώ.** Ωστόσο, η Σερβία εξακολουθεί να είναι ανοικτή για νέες επενδύσεις και εταιρικές σχέσεις με ιταλικές εταιρείες - αναφέρθηκε στη διάσκεψη Νέες Οικονομικές Ευκαιρίες για τις Περιφερειακές Ιταλικές Εταιρείες που πραγματοποιήθηκε στη Βερόνα. Η Διευθύντρια του Τομέα Διεθνών Οικονομικών Σχέσεων του Εμπορικού και Βιομηχανικού Επιμελητηρίου της Σερβίας, η Jelena Jovanović αναφέρει ότι εξετάζοντας τις μεμονωμένες εταιρείες που επενδύουν στη Σερβία, οι ιταλικές

εταιρείες καταλαμβάνουν τη δεύτερη θέση στον κατάλογο των κορυφαίων επενδυτικών χωρών